



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Roberta Waltra a soudců JUDr. Marty Škárové a JUDr. Petra Vojtka ve věci žalobkyně **Vladimíry Svěrkošové**, zastoupené Mgr. Martinou Klvaňovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Těšnov 5, proti žalované **Nemocnici Na Homolce**, IČO 00023884, se sídlem Praha 5, Roentgenova 2, zastoupené JUDr. MUDr. Romanem Žďárkem, Ph.D., advokátem se sídlem Praha 5, Kotlářská 1259/1, o náhradu škody na zdraví, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 7 C 378/2005, o dovolání žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2009, č.j. 35 Co 504/2009-225, takto:

**t a k t o :**

- I. Dovolání **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů dovolacího řízení.

#### **O d ů v o d n ě n í**

Obvodní soud pro Prahu 5 rozsudkem ze dne 8. 7. 2009, č.j. 7 C 378/2005-197, uložil žalované zaplatit žalobkyni 182.880,- Kč a 5.190,- Kč, zamítl žalobu v části, ve které se žalobkyně domáhala zaplacení 1.165.920,- Kč a 6.680,- Kč, a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Soud zjistil, že žalobkyně se dne 19. 3. 2004 u žalované podrobila plánované operaci hemoroidů, při níž byla použita metoda PPH Longo. Při operačním zákroku došlo k prošíání rektovaginálního septa (přepážky), způsobné jeho částečným vtažením do stapleru určeného k prošíání hemoroidálních uzlů. Uvedená komplikace, jejíž případný vznik vyplývá ze samotné technické povahy předmětného operačního výkonu, spočívala zřejmě v celkovém snížení tonu pánevního dna žalobkyně po předchozím gynekologickém zákroku. V pooperačním průběhu došlo u žalobkyně ke vzniku rektovaginální píštěle, pro odstranění této komplikace bylo nutné provést umělé vyústění tlustého střeva v jeho terminálním úseku. Tomuto zákroku se žalobkyně podrobila v květnu 2004. Další pooperační průběh byl klidný, vyústění fungovalo správně a píštěl se posléze zhojila. Dne 16. 9. 2004 se žalobkyně podrobila další operaci, při které došlo k zanoření umělého vyústění střeva a obnovení kontinuity jejího trávícího traktu. V pooperačním průběhu se objevila také komplikace spočívající ve vzniku seromu v místě operační rány, jež byla řešena drenováním, dále se žalobkyně podrobila dalším operacím břišní kýly dne 12. 10. 2005, 6. 3. 2007 a 1. 10. 2008. Soud dále zjistil, že

všechny uvedené zdravotní komplikace a obtíže, které u žalobkyně nastaly po operaci hemoroidů, souvisely s tímto chirurgickým zákrokem a samy o sobě by jinak nevznikly.

Soud prvního stupně vyšel při právním posouzení ze závěrů usnesení odvolacího soudu ze dne 6. 11. 2007, č.j. 35 Co 380/2007-142, který původní zamítavý rozsudek soudu prvního stupně ze dne 11. 5. 2007, č.j. 7 C 378/2005-116, zrušil, a v němž byl vysloven pro soud prvního stupně závazný právní názor, že škoda na zdraví žalobkyně vznikla v příčinné souvislosti s okolnostmi majícími původ v povaze přístroje, jehož bylo při operaci provedené dne 19. 3. 2004 použito (§ 421a obč. zák.). Výši odškodnění za bolest, která provázela léčení následků vzniklých u žalobkyně po zmíněné operaci, soud prvního stupně stanovil podle vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění (dále též jen „vyhláška“), a vyšel z bodového ohodnocení tohoto nároku stanoveném znalcem na 762 bodů, což odpovídá částce 91.440,- Kč, přičemž tuto částku následně zvýšil na dvojnásobek podle § 7 odst. 3 vyhlášky. Soud zohlednil okolnosti způsobené škody, zejména věk žalobkyně a celkový průběh léčby, který zahrnoval opakované operační zákroky působící nejen fyzickou bolest, ale i zhoršení psychického stavu žalobkyně; jednalo se tak o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele.

K odvolání žalobkyně i žalované Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 12. 2009, č.j. 35 Co 504/2009-225, rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku o věci samé potvrdil, v zamítavém výroku o věci samé ohledně částky 1.165.920,- Kč rozsudek změnil tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni 91.440,- Kč, ve zbývající části rozsudek potvrdil; ohledně částky 6.680,- Kč a ve výrocih o nákladech řízení byl rozsudek zrušen a věc v tomto rozsahu vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Odvolací soud vyšel ze zjištění soudu prvního stupně a vzal za prokázáno, že vztah příčinné souvislosti mezi tvrzenou škodou a okolnostmi majícími původ v povaze užitého přístroje je dán. Odvolací soud uvedl, že okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje nebo jiné věci, se rozumí také ty souvislosti, které jsou vyvolány obecně užívanou technologií operativního výkonu. Došlo-li při zavedení užitého přístroje do těla žalobkyně k tomu, že přístroj zabral též tkáň, jež prošita být neměla, přičemž právě působením specifických vlastností tohoto přístroje na tuto tkáň došlo k následným zdravotním komplikacím, tak je právě působení tohoto přístroje podle odvolacího soudu původcem okolností, jež měly za následek vznik uvedených komplikací. V daném případě tak bylo na místě aplikovat ustanovení § 421a obč. zák. obsahující skutkovou podstatu zvláštní objektivní odpovědnosti za škodu, v souladu s níž ten, kdo poskytuje zdravotnické služby nese odpovědnost za nebezpečí či riziko způsobení škody, které je dáno povahou užitého přístroje či jiné věci, ovšem za předpokladu, že okolnosti, které škodu způsobily, měly svůj původ právě v konkrétním užití věci či přístroje. Odvolací soud shledal důvod pro aplikaci ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb., přičemž oproti soudu prvního stupně navýšil základní částku 91.440,- Kč na její trojnásobek, tj. na částku 274.320,- Kč. Za správný považoval odvolací soud výrok, jímž byla žalobkyni přiznána náhrada za zpracování znaleckého posudku znalce ve výši 3.000,- Kč a částky 2.190,- Kč představující výdaje žalobkyně spojené s nákupem speciálního prádla. Odvolací soud neshledal předpoklady pro snížení náhrady škody dle § 450 obč. zák.

Proti rozsudku odvolacího soudu, jeho výroku I. a měnící části výroku II., podala žalovaná dovolání, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. a), b) o. s. ř. a důvodnost spatřuje v nesprávném právním posouzení věci [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.], který spočívá v subsumpci zjištěného skutkového stavu pod právní kvalifikaci § 421a obč. zák. Dovolatelka má za to, že škodu způsobenou lékařským zákrokem je třeba posoudit jako

obecnou odpovědnost za škodu podle ustanovení § 420 obč. zák. Ztotožňuje se s názorem soudu prvního stupně, že každý lékařský zákrok v sobě nese určitou míru rizika poškození zdraví a že kdyby se lékař vědomě vystavoval nebezpečí, že i přes sebepečlivější a zodpovědné provedení toho kterého zákroku (lege artis) bude (on sám nebo zdravotnické zařízení) v případě následků na životě či zdraví pacienta volán k přísné odpovědnosti za škodu, mělo by to na něj demoralizující a motivující (míněno zřejmě demotivující) vliv. Dovolatelka upozorňuje, že za současného stavu medicíny je naprosté minimum terapeutických zákroků, při nichž není užitá žádná lékařská pomůcka (skalpel, jehla či obvaz), která má své specifické vlastnosti nutné k provedení lékařského zákroku. Označuje výklad odvolacího soudu za absurdní, neboť podle něj bude nutné posoudit odpovědnost za jakýkoli lékařský zákrok, při němž bude užit nějaký přístroj, jako absolutní objektivní odpovědnost podle § 421a obč. zák. Nepokládá za přiléhavý odkaz odvolacího soudu na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1129/2005 a 25 Cdo 2046/2007, a naopak se dovolává závěrů vyslovených v rozhodnutích sp. zn. 25 Cdo 118/2006 a 25 Cdo 2542/2003, jakož i judikatury, v níž bylo dovozeno, že specifická zdravotnických služeb vylučuje jejich podřazení ustanovení § 420a obč. zák. o odpovědnosti za škodu způsobenou provozní činností. Nesouhlasí s trojnásobným zvýšením náhrady za bolestné, neboť se nejedná o výjimečný případ hodný zvláštního zřetele, vytýká odvolacímu soudu, že zaměnil bolestné s náhradou za ztížení společenského uplatnění a že zvýšil bolestné podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb., ačkoliv nezpochybil závěr znalce, že škoda na zdraví žalobkyně nevyžadovala náročný způsob léčení, jenž by odůvodňoval zvýšení bodového ohodnocení dle § 6 odst. 1 písm. a) citované vyhlášky. Polemizuje s argumenty, na jejichž základě odvolací soud neaplikoval na daný případ ustanovení § 450 obč. zák., a má za to, že podmínky pro snížení náhrady škody byly splněny. Navrhuje, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu v potvrzujícím výroku I. a v části výroku II., již byl změněn rozsudek soudu prvního stupně, zrušil za současného zrušení vyhovujícího výroku rozsudku soudu prvního stupně a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že dovolání bylo podáno včas, účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), za splnění zákonné podmínky advokátního zastoupení dovolatelky (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.). Následně se zabýval přípustností podaného dovolání.

Podle § 237 odst. 1 o. s. ř. je dovolání přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé [písm. a)], jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [písm. b)], jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [písm. c)].

Výrokem I. potvrdil odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně, kterým byla žalobkyni přiznána částka 182.880,- Kč a částka 5.190,- Kč, představující bolestné a náhradu za vypracovaný znalecký posudek a nákup speciálního prádla. Posuzováno z obsahového hlediska tedy ke změně rozsudku soudu prvního stupně tímto výrokem nedošlo. Původní rozhodnutí soudu prvního stupně ze dne 11. 5. 2007, č.j. 7 C 378/2005-116, kterým byly veškeré nároky žalobkyně zamítnuty, bylo odvolacím soudem zrušeno a soud prvního stupně byl zavázán právním názorem soudu odvolacího vysloveným v usnesení ze dne 6. 11. 2007,

č.j. 35 Co 380/2007-142, o naplnění předpokladů odpovědnosti žalované za škodu dle § 421a obč. zák. Proto lze přípustnost dovolání do tohoto potvrzujícího výroku dovodit z ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. Výrokem II. byl zamítavý výrok soudu prvního stupně ohledně částky 1.165.920,- Kč v části změněn, když žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 91.440,- Kč, tedy přípustnost dovolání do této části rozsudku se řídí ustanovením § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

Žalovaná předně namítá, že odpovědnost za škodu způsobenou při lékařském zákroku (operace hemoroidů) měla být posouzena podle ustanovení § 420 odst. 1 obč. zák. a nikoli podle ustanovení § 421a obč. zák.

Podle § 420 obč. zák. každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti (odst. 1). Odpovědnosti se zprostit ten, kdo prokáže, že škodu nezavinil (odst. 3). Podle § 421a obč. zák. každý odpovídá i za škodu způsobenou okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje nebo jiné věci, jichž bylo při plnění závazku použito; této odpovědnosti se nemůže zprostit (odst. 1). Odpovědnost podle odstavce 1 se vztahuje i na poskytování zdravotnických, sociálních, veterinárních a jiných biologických služeb (odst. 2).

Ustanovení § 421a obč. zák. upravuje zvláštní případ objektivní odpovědnosti, kdy ten, kdo plní závazek (poskytuje určitou službu) se nemůže odpovědnosti zprostit na základě žádného liberačního důvodu. Zákonnými předpoklady této odpovědnosti je vznik škody, její původ v povaze přístroje nebo jiné věci, jíž bylo při plnění závazku použito, a příčinná souvislost mezi nimi. Přístrojem nebo jinou věcí je jakýkoliv hmotný předmět, jehož bylo při plnění závazku použito.

Okolnostmi, jež mají původ v povaze věci, se rozumí její vlastnosti a účinky, jimiž se věc (přístroj, přípravek) projevuje. Za škodu způsobenou okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje, popřípadě jiné věci, se samozřejmě považuje i situace, kdy škoda vznikla následkem vady přístroje, jeho nefunkčnosti či jeho nevhodné, popřípadě nedostatečné obsluhy. Okolností, jež má původ v jeho povaze, je však nejen jeho vada či chybějící vlastnost, kterou by jinak přístroj měl mít, ale především jeho typické či charakteristické vlastnosti, tedy sama povaha přístroje. Odpovědnost podle § 421a obč. zák. je dána, jestliže konkrétní újma byla způsobena okolnostmi, jež přímo vyplývají z povahy přístroje či věci, jichž bylo použito jako prostředku při poskytnutí zdravotnické služby, tedy i v případě, že použitá věc nebyla vadná, ale právě svou povahou zapříčinila vznik škody (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2009, sp. zn. 25 Cdo 2046/2007, uveřejněný pod č. 30/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Je jednoznačné, že přístroj sám – bez toho, že by byl použit, ani samotná operační metoda bez příslušného přístroje – nejsou způsobilé zdraví pacienta ovlivnit. Přitom zákon v § 421a obč. zák. výslovně počítá s tím, že přístroje či věci bylo při plnění závazku použito. Použitím věci k jejímu účelu se rozumí úkony, které jsou nezbytné pro její řádné fungování, popřípadě dosažení účelu sledovaného jejím užitím (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 10. 2006, sp. zn. 25 Cdo 1129/2005, publikovaný pod č. 12/2007 v časopise Soudní judikatura). Nelze proto od sebe oddělovat působení typických vlastností operačního přístroje a metodu, tedy způsob jeho použití při operačním výkonu.

Ze zjištěného skutkového stavu, jímž je soud v dovolacím řízení vázán (§ 241a odst. 3 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř.), vyplývá, že do těla žalobkyně byl zaveden přístroj stapler, který slouží k prošívací hemoroidálních uzlů. V průběhu operace metodou Longo byla část rektovaginálního septa vtažena do stapleru a poté prošíta. Žalobkyně byla na svém zdraví

poškozena vznikem rektovaginální píštěle, která byla řešena založením umělého vyústění tlustého střeva v jeho terminálním úseku. Po zhojení píštěle následovala operace, kterou bylo zanořeno umělé vyústění střeva a obnovena kontinuita trávícího traktu. Uvedená komplikace při lékařském výkonu souvisela se samotnou technickou povahou výkonu a faktorem zvyšujícím možnost vtažení rektovaginálního septa bylo celkové snížení tonu pánevního dna, způsobené předchozí gynekologickou operací.

Vlastnosti užitého přístroje byly vyvolávajícím činitelem poškození zdraví při operačním zákroku. Příčina vzniku škody na zdraví žalobkyně spočívá tedy v povaze tohoto přístroje, který při použití ke svému účelu je způsobilý vyvolat určitý škodný následek a v daném případě jej také způsobil. Okolnost, jež poranění způsobila a jež má původ v povaze přístroje užitého při lékařském zákroku, spočívá tedy v jeho charakteristických vlastnostech. Kvalifikovaná škodná událost a jí vyvolané poškození zdraví nemusí být jedinou příčinou vzniku škody; postačí, jde-li o jednu z příčin, avšak o příčinu podstatnou (srov. zhodnocení uveřejněné pod č. 11/1976 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Na druhé straně však příčinnou souvislost nelze vylučovat (ani částečně) jen proto, že protiprávní jednání škůdce, popřípadě kvalifikovaná škodná událost, dovršily již stávající nepříznivý zdravotní stav poškozeného (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 1990, sp. zn. 1 Cz 59/90, uveřejněný pod č. 21/1992 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2000, sp. zn. 25 Cdo 676/99). Ačkoli tedy k újmě na zdraví přispěla i anatomická dispozice žalobkyně, nic to nemění na závěru, že škodlivý následek byl projevem vlastností užitého operačního přístroje.

Pokud odvolací soud odkázal na závěry vyslovené v rozhodnutích Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1129/2005 a 25 Cdo 2046/2007, je tento odkaz zcela přiléhavý, naopak skutkový základ ve věci sp. zn. 25 Cdo 118/2006, na niž odkazuje dovolatel, je zásadně odlišný, a závěry tam vyslovené jsou proto na projednávanou věc nepřenositelné. Názor dovolatele, že jakýkoli lékařský zákrok, při němž bude užit nějaký nástroj, povede k aplikaci § 421a obč. zák., je pak ve světle uvedených závěrů nepřípustně zjednodušující. Nepřípadná je argumentace judikaturou vztahující se k ustanovení § 420a obč. zák., jež v dané věci aplikováno nebylo.

Neobstojí ani názor, že kdyby se lékař vědomě vystavoval nebezpečí, že i přes sebepečlivější a zodpovědné provedení toho kterého zákroku (*lege artis*) bude (on sám nebo zdravotnické zařízení) v případě následků na životě či zdraví pacienta volán k přísné (objektivní) odpovědnosti za škodu, mělo by to na něj demoralizující a demotivující vliv. Tento názor neodůvodněně zdůrazňuje preventivní funkci náhrady škody na úkor její funkce reparační a přehlíží, že odpovědnost za škodu způsobenou okolnostmi, které mají původ v povaze věci, jíž bylo použito při plnění závazku (včetně poskytování zdravotnických služeb – viz § 421a odst. 2 obč. zák.), je zvláštním druhem objektivní odpovědnosti, která je uplatňována u škod způsobených určitými věcmi, jednáním nebo procesy představujícími pro svou nebezpečnost zdroj zvýšeného rizika škod, které nelze ani při vynaložení veškeré odborné péče plně zvládnout. V těchto případech vystupuje výrazně do popředí intenzivní právněpolitický veřejný zájem zajistit právě formou této přísné objektivní odpovědnosti v občanském právu účinnější právní ochranu těm, kdo jsou škodlivými událostmi z této rizikové činnosti postiženi, tj. poškozeným. Navíc nelze přehlížet, že právě provozovatelé těchto činností, z nichž zvýšené riziko závažných škod vzniká, mají nejvíce možností jim sami preventivně čelit. V této souvislosti se v souladu s evropským i světovým trendem sledujícím zajištění účinné ochrany poškozených jako „slabší strany“ hovoří o spravedlivém rozložení rizika, respektive

spravedlivé alokaci škod (srov. Knappová, M., Švestka, J. a kol. Občanské právo hmotné, svazek II, 3. vydání, Praha, ASPI, 2002, s. 427-428).

Podle § 7 odst. 1 vyhlášky č. 440/2001 Sb. se výše odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění stanoví na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku. Podle odst. 3 tohoto ustanovení může soud ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele výši odškodnění stanovenou podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit.

Odškodnění bolesti již samo o sobě v základní výměře představuje náhradu za nepříznivé následky poškození zdraví spočívající ve vytrpěné bolesti. Rozsah a způsob poškození zdraví, jeho závažnost, průběh léčení včetně náročnosti použité léčby a vzniklé komplikace jsou zohledněny již při určení základního bodového ohodnocení bolesti v mezích sazeb stanovených v přílohách vyhlášky. Zvýšení odškodnění podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky přichází v úvahu ve výjimečných případech hodných mimořádného zřetele, kdy se intenzita bolesti vytrpěné v důsledku poškození zdraví, způsob a doba léčení jeho následků výrazně odlišují od obdobných případů. Soud je při úvaze o míře zvýšení vázán zásadou přiměřenosti. Úsudek soudu o přiměřenosti míry zvýšení odškodnění vychází jednak z konkrétních, individuálně určených okolností posuzované věci, jednak z obecné zkušenosti soudu s přihlédnutím k jiným případům podobného druhu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 2010, sp. zn. 25 Cdo 1106/2008).

Jestliže odvolací soud vycházel z toho, že žalobkyně v souvislosti s operací hemoroidů podstoupila následné bolestivé a psychicky traumatizující lékařské zákroky včetně tří operací spojených s hospitalizací a čtyři měsíce trvajícím umělého vyústění tlustého střeva, absolvovala zdlouhavé léčení, které přesáhlo dobu pěti let a stále ještě není završeno, dospěl k závěru, že jsou dány předpoklady pro zvýšení základního bodového ohodnocení bolesti na trojnásobek, tj. na částku 274.320,- Kč, je zřejmé, že daný případ posoudil jako výjimečný, hodný mimořádného zřetele. Dovolací soud nemá důvod považovat s ohledem na skutkové okolnosti posuzovaného případu přiznané zvýšení za nepřiměřené, odporující principu proporcionality.

Nelze přisvědčit názoru dovolatelky, že pokud škoda na zdraví žalobkyně nevyžadovala náročný způsob léčení, jenž by podle § 6 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 440/2001 Sb. odůvodňoval zvýšení stanoveného bodového ohodnocení, nebyl důvod ani pro mimořádné zvýšení odškodnění dle § 7 odst. 3 citované vyhlášky. V této souvislosti lze odkázat na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. Cpjn 203/2010, podle něhož možnost přiměřeného zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění podle § 7 odst. 3 cit. vyhlášky není podmíněna tím, zda lékař ve svém posudku dospěl k závěru, že poškození zdraví postiženého vedlo ke zvlášť těžkému následku ve smyslu § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky. Obdobně není překážkou mimořádného zvýšení náhrady za bolest, jestliže lékař nedospěje k závěru, že škoda na zdraví vyžadovala náročný způsob léčení (§ 6 odst. 1 písm. a/ vyhlášky), respektive mimořádně náročný způsob léčení (§ 6 odst. 1 písm. b/ vyhlášky) – shodně viz citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 2010, sp. zn. 25 Cdo 1106/2008. Je tomu tak především proto, že zvýšení bodového ohodnocení dle § 6 odst. 1 vyhlášky přísluší lékaři (znalci), který se řídí odbornými (medicínskými) hledisky v citovaném ustanovení demonstrativně uvedenými, zatímco zvýšení odškodnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky přísluší soudu, jenž při posouzení, zda jde o výjimečný pad mimořádného zřetele hodný vychází z komplexního posouzení všech okolností případu, a tedy může přihlížet k širšímu okruhu hledisek než lékař, přičemž nemůže být závěry vyslovenými lékařem v možnosti aplikace § 7 odst. 3 vyhlášky omezován.

K námitce, že soud odmítl na daný případ aplikovat § 450 obč. zák. a nesnížil náhradu škody, je třeba uvést, že v ustanovení § 450 obč. zák. nejsou důvody hodné zvláštního zřetele, k nimž má soud přihlídnout, taxativně vyjmenovány, a je tedy na úvaze soudu, které okolnosti konkrétního případu jako takové důvody vyhodnotí; z okolností, které jsou v tomto ustanovení vyjmenovány, vzal odvolací soud v úvahu okolnost, jež je uvedena na prvním místě, tj. to, jak ke škodě došlo, dále zohlednil újmu, kterou žalobkyně utrpěla na svém zdraví, a povahu odpovědného subjektu. Zdůraznil-li odvolací soud, že újma, kterou žalobkyně utrpěla na zdraví, je závažná a vynutila si dlouhodobé léčení doprovázené opakovanými operačními zákroky, dal tím najevo, že mezi relevantní okolnosti, které je při úvaze o aplikaci § 450 obč. zák. třeba zvažovat, patří i závažnost utrpěné újmy. Tuto úvahu nelze považovat za nesprávnou a nelze z ní vyvozovat závěr, že „moderovat lze jen povinnost k náhradě škody bagatelní“, jak uvádí dovolatelka. Poukázal-li odvolací soud na to, že odpovědným subjektem je „renomované zdravotnické zařízení“, nelze z toho dovozovat (jak činí dovolatelka), že „moderace by byla privilegiem neschopných, resp. nezodpovědných“, ale zjevně tím mělo být vyjádřeno, že jde o velký, ekonomicky silný subjekt, pro nějž nebude mít plná náhrada škody likvidační účinky, a proto nejsou dány mimořádné důvody moderace. Nelze tedy odvolacímu soudu vytýkat pochybení při úvaze o aplikaci § 450 obč. zák.

Ze shora uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska námitek v dovolání správný, proto Nejvyšší soud dovolání žalované podle ustanovení § 243b odst. 2, části věty před středníkem, a odst. 6 in fine o. s. ř. rozsudkem zamítl.

O náhradě nákladů dovolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 243b odst. 5 věty první, § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř., neboť žalovaná s ohledem na výsledek dovolacího řízení nemá na náhradu nákladů právo a žalobkyně v dovolacím řízení náklady nevznikly.

**Poučení:** Proti tomuto rozsudku není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 25. listopadu 2011

JUDr. Robert Waltr  
předseda senátu